

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 86/17
U Luxembourggu 26. srpnja 2017.

Presude u predmetima C-490/16 A. S./Republika Slovenija
i C-646/16 Khadija Jafari i Zainab Jafari

Hrvatska je odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu osoba koje su masovno prešle njezinu granicu tijekom migracijske krize 2015.-2016.

Naime, za te osobe treba smatrati da su nezakonito prešle vanjsku granicu Hrvatske u smislu Uredbe Dublin III

Jedan sirijski državljanin i članovi dviju afganistanskih obitelji, iako nisu imali odgovarajuću vizu, prešli su 2016. granicu između Hrvatske i Srbije. Hrvatska tijela organizirala su prijevoz tih osoba do hrvatsko-slovenske granice radi toga da im se pomogne da dođu do drugih država članica kako bi ondje podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu.

Sirijski državljanin potom je podnio takav zahtjev u Sloveniji, a članovi afganistanskih obitelji isto su učinili u Austriji. Međutim, i Slovenija i Austrija smatrale su da je, s obzirom na to da su ti podnositelji zahtjeva bili nezakonito ušli u Hrvatsku, prema Uredbi Dublin III¹, na tijelima te države članice da razmotre zahtjeve za međunarodnu zaštitu tih osoba.

Dotične osobe sudski osporavaju odluke slovenskih odnosno austrijskih tijela ističući da se njihov ulazak u Hrvatsku ne može smatrati nezakonitim i da je, u skladu s Uredbom Dublin III, na slovenskim i austrijskim tijelima da razmotre njihove zahtjeve.

U tim okolnostima, Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Vrhovni sud Slovenije) i Verwaltungsgerichtshof Wien (Visoki upravni sud u Beču, Austrija) pitaju Sud treba li ulazak dotičnih osoba smatrati zakonitim u smislu Uredbe Dublin III. Pored toga, austrijski sud također želi saznati je li postupanje hrvatskih tijela izjednačeno s izdavanjem vize te države članice.

U svojim današnjim presudama Sud ponajprije utvrđuje da je, u smislu Uredbe Dublin III, viza „dozvola ili odluka države članice koja je potrebna za tranzit ili ulazak” na državno područje te države članice ili više njih. Slijedom toga, s jedne strane, **pojam vize upućuje na akt koji je formalno donijela nacionalna administracija, a ne na puko toleriranje i, s druge strane, viza se ne smije miješati s prihvatom na područje države članice jer se viza zahtijeva upravo kako bi on bio dopušten.**

U tim uvjetima, Sud navodi da se **prihvat državljana trećih zemalja na područje države članice ne može kvalificirati kao viza, čak i ako se taj prihvat objašnjava izvanrednim okolnostima obilježenima masovnim priljevom raseljenih osoba u Europsku uniju.**

Pored toga, Sud smatra da se **prelazak granice uz nepoštovanje pretpostavki nametnutih primjenjivim propisima u predmetnoj državi članici nužno mora smatrati „nezakonitim”, u smislu Uredbe Dublin III.**

¹ Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL 2013., L 180, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 108. i ispravak u SL 2017., L 49, str. 50.)

Kad je riječ o mogućnosti koju imaju države članice na temelju Zakonika o schengenskim granicama² da državljanima trećih zemalja, koji ne ispunjavaju pretpostavke ulaska, iz humanitarnih razloga dopuste da dođu na njihovo državno područje, Sud podsjeća da je **takvo dopuštenje valjano samo za područje države članice o kojoj je riječ, a ne i za područja drugih država članica.**

Usto, smatrati da ulazak državljanina treće zemlje koji je država članica dopustila iz humanitarnih razloga – odstupajući od pretpostavki ulaska koje se u načelu nameću takvom državljaninu – ne bi činio nezakoniti prelazak granice te države članice podrazumijevalo bi da navedena država članica nije odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je podnijela ta osoba u drugoj državi članici. **Takav zaključak bio bi međutim nespojiv s općom strukturom i ciljevima Uredbe Dublin III**, koja državi članici od koje potječe ulazak ili boravak takve osobe na području Unije dodjeljuje odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je ta osoba podnijela. Prema tome, **ne može biti oslobođena od takve odgovornosti država članica koja je odlučila dopustiti, pozivajući se na humanitarne razloge, ulazak državljanina treće zemlje na njezino državno područje koji nema vizu niti je oslobođen vizne obveze.**

U tim okolnostima, Sud je odlučio da **pojam „nezakoniti prelazak granice” također obuhvaća situaciju u kojoj je država članica prihvatila državljane trećih zemalja na svoje državno područje pozivajući se na humanitarne razloge i odstupajući od pretpostavki ulaska koje se u načelu nameću državljanima trećih zemalja.**

Osim toga, upućujući na mehanizme uspostavljene Uredbom Dublin III, na Direktivu 2001/55³ i članak 78. stavak 3. UFEU-a, Sud utvrđuje da nije odlučujuća okolnost da se prelazak granice dogodio prilikom dolaska iznimno velikog broja državljanina trećih zemalja koji su željeli dobiti međunarodnu zaštitu.

Sud također ističe da se **prihvat tih državljanina trećih zemalja može olakšati tako da druge države članice, jednostrano ili zajedno u duhu solidarnosti, iskoriste „klauzulu suverenosti” koja im omogućuje da razmotre zahtjeve za međunarodnu zaštitu koji su im podneseni, čak i ako na temelju kriterija utvrđenih Uredbom Dublin III nisu odgovorne za to razmatranje.**

Naposljetku, **podsjeća da se transfer tražitelja međunarodne zaštite prema odgovornoj državi članici ne može provesti ako, zbog dolaska iznimno velikog broja državljanina trećih zemalja koji žele dobiti međunarodnu zaštitu, postoji stvarna opasnost da dotična osoba trpi nečovječno ili ponižavajuće postupanje u slučaju provođenja tog transfera.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presuda ([C-490/16](#) i [C-646/16](#)) objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

---

² Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (SL 2006., L 105, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 61.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 610/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. (SL 2013., L 182, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 285.)

³ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prijemu i snošenju posljedica prijema tih osoba (SL 2001., L 212, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 8., str. 49.)